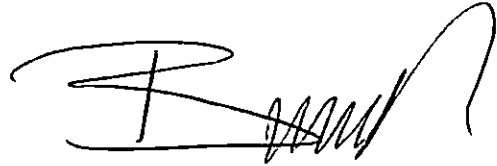

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 sayılı Kanun'un oluşturduğu yapısal tahribat, yüksek enflasyon ve yetersiz zam oranları emekli aylıklarının açlık sınırının altına düşmesine sebep olmuştur. Kök maaş sorunu, emekli maaşlarının reel değer kaybı ve emeklilerin barınma ile beslenme krizinin boyutlarının araştırılması, emekli aylıklarının belirlenmesi ve artırılmasına ilişkin rejimin, "en düşük emekli aylığı (asgari ödeme)" ve emeklilerin gelir kaybına yol açan yapısal unsurların tüm yönleriyle incelenerek sosyal devlet ilkesine uygun kalıcı ve adil bir emeklilik sisteminin inşası için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 07.01.2026

Bülent KAYA
İstanbul Milletvekili
Grup Başkanı

GEREKÇE

Türkiye'de sosyal güvenlik sistemi, 2026 yılına girerken tarihinin en derin "bölüşüm şoku"nu yaşamaktadır. 2008 yılında yürürlüğe giren ve "reform" adı altında sunulan 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, Aylık Bağlama Oranlarını (ABO) düşürerek ve güncelleme katsayısında büyümenin payını %30'a indirerek, emeklileri sistematik bir yoksullaşma sürecine sokmuştur.

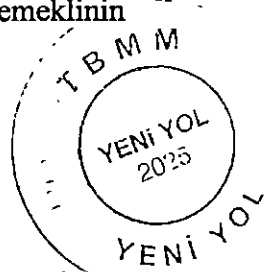
Zamların, Hazine destekli taban aylığa değil, düşük kök aylıklara yapılması, milyonlarca emeklinin "zamlı maaşının" dahi taban aylığın altında kalmasına neden olmakta, Hazine desteği ile maaşlar sabitlenmektedir. Bu durum, çok prim ödeyen ile az prim ödeyen arasındaki farkı kapatarak sistemin sigorta mantığını çökertmektedir.

Kiraların 30.000 TL'den başladığı, gıda enflasyonunun %40'ları aştığı bir ortamda, 16.881 TL ile geçinmeye çalışmak, emeklileri yetersiz beslenmeye ve sağlıksız barınma koşullarına itmektedir. Bu durum, halk sağlığı sorunu boyutuna ulaşmıştır. Emekli yoksulluğu istisna olmaktan çıkmış, sistemin ana fotoğrafına dönüşmüştür.

2026 yılı için net asgari ücret 28.075,50 TL olarak belirlenmiştir. Buna karşın işçi sendikalarının Aralık 2025 çalışmasına göre dört kişilik bir ailenin yalnızca gıda harcamasını ifade eden açlık sınırı 30.143 TL, yoksulluk sınırı 98.188 TL'dir. Bu tablo, asgari ücretin dahi açlık sınırının altında kaldığını; emeklilerin ise çok daha ağır bir geçim baskısı altında yaşadığını göstermektedir.

En düşük emekli aylığı tutarı 2025 Ocak'ta 14.469 TL, 2025 Temmuz'da 16.881 TL seviyesine yükseltilmiştir. 16.881 TL; 2026 net asgari ücretinin yaklaşık yüzde 60'ına, açlık sınırının ise yaklaşık yüzde 56'sına karşılık gelmektedir. Sosyal devlet ilkesinin gereği; yıllarca prim ödeyerek sistemin yükünü taşımış emeklilerin, 'asgari' bir yaşama dahi erişemediği bu tablonun, Meclis iradesiyle bütün boyutlarıyla ele alınması gerekmektedir.

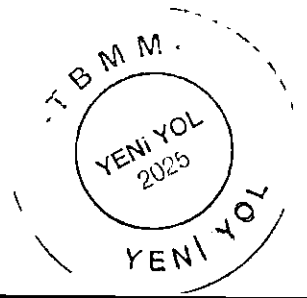
Maaş artışları hayat pahalılığıyla yarışmamakta; 'kök aylık' gerçeği milyonlarca emekliyi görünmezleştirmektedir. TÜİK'in Aralık 2025 verilerine göre yıllık TÜFE artışı yüzde 30,89, Aralık ayı aylık artış yüzde 0,89'dur. 2025 Temmuz-Aralık dönemi esas alındığında emekliye yapılacak zam oranı olan altı aylık TÜFE artışı yaklaşık % 12,19 seviyesindedir. Ne var ki mesele sadece oran değildir. Kök aylığı düşük olduğu için 'en düşük aylığa tamamlanan' milyonlarca emekli için artışların önemli bir kısmı tamamlama içinde erimekte; emeklinin cebine gerçek bir refah artışı olarak yansımamaktadır.

Adil Düzen anlayışımız; gelirin hakça paylaşımını, kamu kaynaklarının israf edilmemesini ve en kırılgan kesimlerin korunmasını zorunlu kılar. Emeklilik, yoksulluğa mahk miyet değil; emeğin karşılığının teslimidir.

Sorun yalnızca tutar değil; sorun aslında yapısaldır. 2008 sonrasında aylık ba lama oranlarında kademeli düşüş, güncelleme katsayısında büyümeden emekliye düşen payın sınırlanması ve pirime esas kazanç yapısındaki tasarım, emekli aylıklarının çalışma dönemindeki ücretlere göre daha düşük seviyede kalmasına yol açmıştır. Bu nedenle mesele, dönemsel artışlarla çözülemeyecek kadar sistemiktir. Sürdürülebilirlik elbette vazgeçilmezdir; ancak sürdürülebilirlik, emekliyi açlık sınırının altında tutmanın gerekçesi olamaz.

Tüm bu nedenlerle; emekli aylıklarının hesaplanma yönteminin emekliler lehine değiştirilmesi, intibak yasasının çıkarılması ve en düşük emekli aylı ının asgari ücretten az olmaması için gerekli yasal ve yapısal düzenlemelerin tespiti amacıyla Meclis Araştırması açılması elzemdir.

MİLLETVEKİLİ ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
SADULLAH KISACIK	ADANA	
İDRİS ŞAHİN	ANKARA	
MESUT DOĞAN	ANKARA	
SADULLAH ERGİN	ANKARA	
ŞERAFETTİN KILIÇ	ANTALYA	
CEMALETTİN KANİ TORUN	BURSA	
MEHMET ATMACA	BURSA	
SEMA SİLKİN ÜN	DENİZLİ	
ERTUĞRUL KAYA	GAZİANTEP	
NECMETTİN ÇALIŞKAN	HATAY	
BÜLENT KAYA	İSTANBUL	
ELİF ESEN	İSTANBUL	
HASAN KARAL	İSTANBUL	
MEDENİ YILMAZ	İSTANBUL	
MUSTAFA KAYA	İSTANBUL	
BİROL AYDIN	İSTANBUL	
MUSTAFA BİLİCİ	İZMİR	
MEHMET EMİN EKMEK	MERSİN	
SELÇUK ÖZDAĞ	MUĞLA	
MEHMET KARAMAN	SAMSUN	

